

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRAS ==

PREUS DE VENTA

35 exemplars. Una pesseta
Cada número. 3 quartos
Surt a llum, ab tota regularitat a lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

6-RONDA DE LA UNIVERSITAT-6

BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Tot Espanya, portat a domicili. . . 8 reals trimestre
Països de la Unió Postal. 16 id. id.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanin las circumstancies

ELECCIONS!

Unas quantas dotzenas d' espanyols y un exercit de sangerones de la nació están preparant actualment la paternitat de la patria.

Com ja de temps es sapigut que las eleccions sempre las guanya qui las fa, es cosa que n' hi ha per trencarshi de riure reflexionant la pasterada que 's cou y 'l sainete que 's representa cada vegada que se 'ns dona 'l dret (als que fan vot, ey!) de dir amen a tot lo que al govern li roti.

Aquí ja no 's tracta de si las eleccions las fan los fusionistas, los conservadors ó 'ls esquerrans. Tots y cada un d' ells son tallats de la mateixa fusta; y ja 's diga Pidal, Martos, Sagasta ó Brut del Born lo qui remena la voluntat nacional (!) sempre veurém la mateixa comedia, lo mateix argument, lo mateix aparato, los mateixos resultats, y 'ls mateixos personatjes que no mes fan cambi de papers de tant en tant pera millor amagar l' ou al públich.

Y si volen un patró de totes las eleccions passadas, presents y futuras d' Espanya fetas y que pugan fer tots los homes de govern plegats, haguts y per haber, atengan y fassintse càrrech de la següent:

COMEDIA ELECTORAL

(INVARIABLE EN TOTS LOS GOBERNS D' ESPAÑA)

Preparatius.—Lo govern fa saber a tot-hom que 'l crogui que 's respetará molt, fins a la paret d' enfrente, lo dret dels electors, y que aquesta vegada no 's farán trampas. (Ab lo qual ja confessa que acostuma habernhi).

Sinfonia.—Cada un dels aspirants a pares de la patria fa saber a son remat electoral que si li fa esqueneta per enfiarse a diputat, la Espanya quedarà desseguit convertida en una Xauxa. Los manifestos electorals son la *Moda y Arte* de dir butllofas ab mes barra.

Acte primer.—Los pretendents a pares grossos se diuen lo nom del porch y 's fan la trabeta per tot estil a fi de lograr la seva. Tot sovint se veuen partits que adoptan lo retraiment y 'ls seus jefes no renuncian per aixó a fernes felissos. Lo govern, ab molta legalitat, permet que surtin uns quants caps d' ala en xerrameca parlamentaria que s' encarreguin del paper de Oposició, que ve a ser lo graciós del espectacle ó 'l toro que dona joch.

Acte segon.—Per art de birlibirloqui se veuen miracles que passarian per estúpits si fossen de alguna religió. Morts que votan, emplets que 's multipliquen centenars de vegadas, pujas de garrotadas per las costellas de mes de quatre electors, alguna punyalada per amenisar la funció y altres passatempers per l' estil, constitueixen la part mes interessant y seria del espectacle nacional.

Acte tercer.—Requento de vots. Se proba palpablement que las matemáticas son una mentida, resultant, per exemple, que $6 \times 8 = 30.000$. La magistratura en aixó també hi pren part, y ab la justicia que 's caracterisa, la paternitat patriarcal queda feta y 'l govern canta victoria en tota la ratlla! tant si son verdas com si son maduras y tant si riscalen com si rascan los votants.

Fi de festa.—Uns quants ascensos, creus, medallas, empleos de honor... y nómina, y un reguitzell de triquinuelas per l' estil, se desprenen de certs punts de Madrid pera premiar tant d' heroisme com s' ha posat a preu pera saltar la patria,

y aquí dió fin la comedia perdonad sus muchas faltas.

Donchs ab tot aquest ranxo y xanfayna d' eleccionisme, dirán vostés, ¡qui es que te dos dits de senderi que s' emboliqui a fer esqueneta a cap dels infimerables ambiciosos que segueixen l' ofici de polítich!

Efectivament, ja casi ningú. Los pochos que votan ho fan los uns per un arrossayre parent, los altres perque son jefe li demona, los de mes enllá per veure si fan un negoci, y 'l resto per alguna promesa que se 's tindrá de cumplir.

¡Jo 't flich! y pensar que aixó de la representació nacional es casi lo mes sagrat de avuy en dia! Pero girém full, que 'l fiscal de la S. M. guayta.

Lo cas es que 'l poble ja está tip de veure aquesta funció en la que tant l' ensarroman, y per fi ha dit, quan li venen ab anuncis de aquest espectacle:

—Torneume 'l ral, que no vull mes comedia.

Y mal va que s' hi empenyi, que mes ó menos tart las funciones no podrán continuarse per falta d' entrada...

O per sobras d' escombras que vagin a fer neteja del teatro y enjuguin als comediantes.

Y fassan tronar per forza al empresari, GIMNÁSTICH

A EL OBRERO

IV
(Continuació)

Estem al tercer grup en lo qual nostre apreciat col·lega entaula la següent pregunta:

"Són compatibles la disciplina i l'autonomia?"
Atenció a veure.

Disciplina significa, en lo cas que 'na ocupa, regles, ordre, art, mètode o modus que se adopta pera realisar un pensament.

Autonomia—dels mots grecs autos (mateix) y nomos (lleis)—significa: atribució de regir-se per pròpies lleis.

Se tracta, donchs, de saber si es compatible l'adopció d'un mètode pera emancipar lo treball y la consagració del principi de regir-se per pròpies lleis.

La aspiració de emancipar lo treball no pot formular-se sino a conseqüència de habersa concelat un pensament encaminat a dit objecte.

Quan lo pensament, la idea, pren proporcions y crea haber trobat punt de apoye pera resoldre 'l problema, necessaria y espontàniament ha nascut lo mètode de realisar lo pensament.

Aquest mètode constitueix la disciplina.
Tenim donchs que al conlensarse la manera de realisar un pensament, per natural conseqüència, queda establerta la disciplina.

¿Pot dita disciplina ser compatible ab l'autonomia dels associats pera realisar lo pensament?

NO, si la disciplina ha sigut imposada a algú en qual-sevol forma. Sí, si sola ve obligat a ella qui l'ha acceptat per voluntat pròpia.

Exemples:
En una colectivitat subsisteixen varios parers respecte al modo de realisar la emancipació del treball. Suposem que 'ls uns son partidaris de fer ó provocar una revolució armada y 'ls altres creuen mes convenient conatarse a una propaganda pacífica y legal. Aquí tenim dos mètodes, es a dir, duas disciplinas. Si cada individu accepta la que per propis voluntat li sembla millor, sens obligar per res a qui pensi d'altre modo, tenim perfectament garantida l'autonomia dintre la disciplina.

Del mateix modo se aplica aquest cas al qui vulga fer política parlamentaria del qui la vulga fer demòcrata.

Fent cada qual lo que tinga per convenient respectant lo dret dels altres, es com se practica lo principi de l'autonomia.

Pero, se 'ls dirá tal vegada, ¿Abent es la disciplina si cadascú fa lo que li par convenia?

En aquest punt es allí ahont cauhen de caball molts autonomistes, negant lo principi sense darseu compte.

Los que acceptan lo principi autòmic, no poden tampoch acceptar altra disciplina, so pena de grossa contradicció, que la compatible ab l'autonomia.

Estant aquest principi basat en la major edat dels pòbles, en lo propi valer de las colectivitats y en la educació dels individus, sols pot impír-se de fet quan cada un cab respectar lo dret del altre.

De lo qual ne resulta lo deixar de considerarse gúmitich, com avuy succeeix, l'un un dret del altre, sino molt al contrari, AUXILIARS.

De lo qual ne resulta la disciplina autòmicament defensiva per nosaltres, que mehon la principi científic, lògic y natural de la caritat dintre la unitat.

Queds, donchs, demostrat, que l'autonomia y la disciplina SON COMPATIBLES practicamente ab lo criteri de la educació y la llibertat.

Per las nostras deduccions del article III de aquesta polémica entre las paraules autoritat, autonomia y anarquia, entaula El Obrero tres preguntas pera analizar si son autoritarias los comunistas del partit obrer, si son autonomistas los colectivistas-anarquistas, y si l'anarquia es igual a l'autonomia.

Respecte al primer punt, creyem que, a pesar del luxo de autoritarisme ab que s'ha batejat al partit obrer espanyol, sas aspiracions tenen de concretarse fortissimament a, quan menos, debilitar en gran manera lo principi de autoritat, comparantlo ab lo que avuy significa. Es mes; no tenim inconvenient en confesar que son just de autoritari creyem se P ha conquistat mes per algun procediment y per certas circumstancias ocasionals que per sos principis. Y ab la mateixa franquesa y llibertat ab que tal academ de dir tenim de manifestar que "no podem respondre categòricament a la primera pregunta de aquest grup, fins a tant que no comencem en petits detalls las aspiracions per la organissació comunal del partit obrer."

Després, ab coneixement de causa, y ab la franquesa que 'ns caracterisa, dirém si 'ns semblan ó no autorita-

ris y fins a quin punt los ideals qu' exposi nostre contrincant.

Si la anarquia es igual a l'autonomia y si son autonomistas los anarquich-colectivistas son las preguntas ultimas de las proposicions presentadas per El Obrero.

Habem ja definit lo qu' es autonomia: atribució de regir-se per pròpies lleis.

De modo que avuy cada nacionalitat es autònoma—(teòricament, puig la diplomacia y las guerras atentan molts cops a l'autonomia de una nació)—perque se fa las lleis ella mateixa. Veritat que la tal autonomia 's pert de vista per lo lliny qu' está del individu. Pero no hi fa res, anem sentant principis, que ja arribarém al fi.

Alguns partits descentralizadors (relativament) son partidaris de l'autonomia provincial, lo qual significa donar a la provincia atribucions pera fer-se ella mateixa las lleis.

Los federalis, ja bon xich mes adelantats en aquesta materia, sembla que alguns cops predicen l'autonomia municipal, ó sia lo dret polítich a que cada població se dongui pròpies lleis para sa vida local.

Anarquia, que significa sens autoritat, ó sia, en son bon sentit, sens atribucions a uns pera gobernar a altres, no pot subsistir en cap de las autonomias que habem mencionat, si aquellas pròpies lleis entronisan un goberni y 's exigeixen pe 'l principi autoritari.

Pot un municipi ser autòmic dintre la provincia y aquesta en la nació, y no obstant tenir entronissat fins un absolutisme en cada ó en varias poblacions.

De lo qual ne resulta que "aquella autonomia no es anarquia ni molt menos."

Pero anem ara a analizar l'autonomia de que habem parlat nosaltres: l'autonomia individual, ó sia lo últim esglah del principi autòmic ab totas sas conseqüencias.

L'individu lliure dintre la mes petita colectivitat, a la qual pertencix sola per son gust. La colectivitat lliure dintre la localitat, y aixís successivament, pera establir la caritat dintre la unitat.

Donant dret al individu a la pròpia ley per totas las manifestacions individuals, no pot ningú gobernarlo sens son expre, ni ja consentiment, sino d'ell.

Y sent l'anarquia l'abolició de gobernar, y 'l colectivisme lo sistema de recompensar lo treball a valors per son esfor, tenim que 'ls anarquistas colectivistas tenen pretensió de ser partidaris de l'autonomia individual, per mes que AUTONOMIA NO ES igual a ANARQUIA.

No per nostre contrincant, al que ja suposem il·lustrat en aquest punt, sino per aquells de nostres llegidors poch forts en aquestas intrincadas materias, creyem ho fer constar que l'anarquia a que 'ns referim per cap concepte pot entendres com la sinònima de desordre, disbarax, desorganissació, etc., y tot lo demés que de dolent pot existir en un estat de sens goberni, sino a una organissació social que accepti lo sistema de las delegacions revocables y responsables en tot lloch y temps, que comenci en l'autonomia individual y acabí ab la solidaritat universal, y que no pot cap mes barrera als drets del home que la lògica y natural del respecte absolut a la llibertat dels altres, indispensable pera garantir la pròpia.

Resultint, dirém:

L'autonomia no es l'anarquia.—L'autonomia, aplicada sols a colectivitats ó entitats socials, fins pot ser antagònica de l'anarquia.—L'anarquia, en sa acceptió racional y científica, to absolutament necessitat de proclamar l'autonomia individual.

Tal es nostre parer, y per ell pot apreciarse com creyem que 'l principi de autonomia pot ser acceptat per tots los socialistas com punt de partida per enar a un fi comú, la emancipació del treball, quals conclusions es probable no 's pugan considerar com justas ó imperfectas sino després de moltas generacions que la hagin intentat, ensajat, practicat y reformat, seguint la fatalitat del progrés a que 'ns empenyen las condicions fisiológicas de nostre organisme.

DIÀLECHS DE CONFESSIONARI

—Pecadora, pecadora,
per què tan pòrrea estàs?
per què sospiras, diràs?
—Per un peccat que 'm devorà
pare meu, vos no podreu
perdonar-me.—Filla, digas.
Jo calmaré las fatigas...
Confessat devant de Deu!
Tot se perdona aquí, tot.
—Un dia, abaix de la entrada,
casi ceg; enamorada,
vaig fer un petó al meu xicot!
—Y ell a 'n a tó?
—També sé
que d'amor cego bastant,

ah mi se ve anà acostant
y quantes y quantes me 'n va fel!
—Aixó es peccat d'imprudencia.
—Si ho vaig fe, es porque 'm va di
que 's casaria ell ab mi,
y ara m'ha deixat!—Y lloca!
En un doble neuca 'm poseu;
puig, no se com perdonar-te...
—Si 's petons qu' ell va donarig,
en las galletas hermosas
los dus encara grabats
jau perdurans.—Sí, pare!
—Sí.—Y com?—Hosante la cara
ab mos llabis consagrau.
Fente un petó ab amargura
tornarás a estar ben neta.
—Femal donchs.—Te y teppobertat
ves, ja tornas a ser pura.

II

—Digas noy, ¿quants peccats tens?
—De peccat no 'n tinc cap ara.
—Creus al pare y a la mare?
—Fins als amichs y als parents.
—Y d'any no tens molts?—Sols deu.
—¿Qu' es lo que tan jove anheles?
—Donas, salut, gloria y peus.
—¿Oh, que parlar de jubilat!
¿Ja coneixes a las macas?
—Per ellas tinc gog y afany.
—¿Que festejes?—Ja fa un any.
—¿Que 'n dus de peccats y tancat?
—S' equivoca, pare Antoni,
que vinc ben net de conciencia.
—Y escolta, tingas paciencia.
—Toma a Deu!—Fins al dimoni.
—¿Oh, quins Babas tan impurs!
Vaja, no sigas pervers.
—De quins ets tú?—Soch dels varts.
—Y 'l teu pare?—Dels madurs.
—Y ets valent?—No roch cobart
quan la rabó vaig que 'm sobra.
—¿Brenegas?—Lo cor se 'm obra
quan sento algú renegar.
—¿La blasfemia no detestas?
—Sí 'm molesta si 'm complas.
—¿Vas may a missa?—Sí 'm plas,
cada tres ó quatre festes.
—¿Ay noy! L'infern ja t'espera
si no te inclinas mes bel!
—¿Y qu' es l'infern que no ho sé?
—Es de fagh una capera!
—¿Y no t'espantas edura?
—¿No li he dit qu' era valent?
—¿Que 'n tens poch d'enteniment!
¿Y com te pert lo teu pare!
No sens amor ni tens fe,
y aixó a ne 'l mal t'encamina...
—¿Oy que no sals la doctrina?
—Potser millor que vosté.
—Ves y no tornis sovint
que 'l teu respondre 'm capxia.
A deu anys tanta palica,
¿qué tal quan serás als vint!

III

—¿Ja has dit lo credo?—Sí, pare.
—¿Quants anys fa no has confessat?
—Vint dies.—¿Y quin peccat
te fa mal en lo cor, aré?
—Un no mes.—¿Els noy ó noya?
—Soch noya.—¿Quina eshat tené?
—Vint a yrs.—¿Y potés amor sentó...
—Sí.—¿Ets casada?—Ab un baboyu.
—Mes, digas! ¿Qu' es lo que t' pesa
en la conciencia?—Molt.—¿Molt?
—Qu' he deixat lo marit sol
per la extremada franquesa
qu' he notat tenia ell
ab una hermosa xicoteta;
y a mi, porque soch devota
molts cops me enjuga al bordell.
—¿Y que pensas fer?—Tornarhi
altres volta.—¿Disbarat!
—Me sembla que he fallat.
—No, donat D' un perdonari
apartar-lo, si es cumplir
las bonas lleys.—Pó, si sola
no tinc qui may m'acomoda
y 'm podria enamalitar.
—Són pensaments aquests, filla,
que prou tenen solacio;
sent jove y ab lo ben coló
que veig que tens, que tant brills,
no 'i faltará pas consol.
Tindrás or en abundancia,
vestirà ab elegancia,
y 'l marit que veig sol.
—Voleis dir?—T'ho juro. Y digas.
—Sempre ets a casa?—Ni un quart
sorto a fora.—Aixó es la mar!
—¿Quin carró?—Lo de las Bigas.
—¿Número?—Quaranta dos.
—¿Piso?—Primer.—¿Posta?—Segona.
—¿Cita?—A las non.—Vaja, dona,
jo t' portaré un dols repós.

—¿Me esperas?—L' esperas.
—Donchs pensa en Deu á tot' hora.
Hesa filla, rosa y flora,
que jo al cel te portaré.

IV

—¡Ay!—¿Qué tens tu, penitent?
—¿Que tinc, pare? Grossas penas.
Pecats de cent y mil menas
que 'm tenen ab molt torment.
Fortas punxadas al cor
sento pe 'ls meus crims conatos.
Ni n' he arribat de pagoses
per l' ambició del vil or!
—Y res mes no heu fet?—¡Ay! sí.
He cremat, he assassinat;
ab cinisme he deshonrat...
¡No hi ha pas perdó per mí!
—No, no tens salvació.
Aixó sí que no 's perdona.
Y tohom los meus crims pregona
y tohom de mí te po.
L' home honrat de mí s' allunya
perque he estat un criminal.
—¿Qué fets pots é un liberal
defensor de Catalunya?
—No, pare. Sempre he seguit
d' en Sualis las llargas filas.
He assolat pobles y vilas
ab denaro y ab despit.
—¿Erau valent?—Y constant.
May retrocedia.—¡Bravo!
—Y ab mes fets, de consell cabo,
vaig arribá á comandant.
No faya may presoners.
Era un dels mes sanguinaris.
Si n' he mort de voluntaris
y de brans carrabiners!
—Si es aixís tal com dices,
je 'us atorcich ab tota pena...
Moriren per 'questa causa?
—Sí.—Donchs perdonat esteu!

V

—Pare confessor!—Digneu,
qué 'us fa pena, penitent?
—Que 'm vaig á mori á la quenta
dintre de poch temps.—Penseu,
deixar prompte aquest triel mon?
—Sí, y com tinc diuersos de solras,
vostre despit ab penes
que la miseria 'n confon;
y aixís Deu, per recompensa
de l' obra de caritat,
tenint de mí pietat,
me dará la gloria inmensa.
—Vint en mitj d' un error
penitent. ¿Qu' heu dit ara?
Per lo una obra aixís, no ampara
may Deu á cap pecador.
—Y donchs, ¿qu' haig de fer per ser
salvada y per 'n á la Gloria?
—Fugir d' aquesta caloria,
pensant que sou vos peccador.
¿Vos tenuis aç?—A calissos,
que m' ha dat horas felices.
—Donchs, l' heu de dar tot penitencia
y Deu vos obrirá 'ls braços.
Ab l' esperansa mes gran
l' heu de dá aquí.—¿Que alegrat?
—Després, en la rectoria
lo passat port vos farán.
—Vaig per ell sens mex espera...
Y ab pobres res?—No hi pensáu.
Dels pobres, vos ja ho veuréu
com se 'n cuidarà Sant Pére.
—Aquí 'l dure, confessor,
si no 'm moro avants de l' hora.
—¡Ay de vos! ¡Ay peccador,
si moriu sens portar l' or!

Juanito Catalá

Una nova hassanya te de ategirse á las
moltas que ja n' apunta la historia de la
Companya dels ferro-carrils de Tarragona
á Barcelona y Fransa.

Fa uns quinze dias que, á conseqüencia
del mal servey pe 'l poch personal de aque-
lla companyia, va haberhi un xoque prop
de Cardedeu entre una máquina sola y un
tren de carga, de quals resultas morí un
masquinista y quedaren altres empleats
ferits.

Donchs com siga que alguns periódichs
locals publicaren cartas y noticias posant
de relleu certs vicis de la companyia que
fan tenir sempre, com se sol dir, la vida
dels empleats al encant, lo celeberrim ge-
rent de la citada empresa, va fer despedir
á nostre colaborador Joseph Barbany (*Pe-
pet del Carril*), dantli per tota rahó «que
ell tenia de haber sigut l' autor de aque-
llas correspondencias, puig que altres ve-
gadas, desde LA TRAMONTANA, també havia
publicat escrits difamant la Empresa.»

De modo que 'l senyor Planas no 's con-
tenta ab que 'ls pobres empleats pugan
reventarse cada dia per culpa del mal ser-
vey, sino que vol obligarlos, baix pena de
la vida si pogués, á que no arribin sas
queixas al públich, per quan per una sola
sospita infundada, deixa sense feyna á
qualsevol que 'l cregui capás de rendir
tribut á la justicia procurant que 's puga
posar remey á defectes que han costat la
vida á bastantas personas.

Vaja, que ab aquesta, lo senyor gerent
n' ha lluhit.

Pero no tingan por que per aquesta des-
gracia posin remey á que en lo successiu
puga reproduhirse encara que siga ab molt
mes desconsoladoras proporcions.

¿Qué importan las vidas dels empleats
devant de uns quants céntims mes de di-
videndo als accionistas?

Aixó es lo únich que preocupa al gerent,
aixó.

.. ..

No mes que setanta dos arcaldes han
sigut separats en una sola provincia.

Ves si es possible que 'l govern perdi.

.. ..

Ha tornat á reapareixe á Palma lo pe-
riódich *Union Obrera Balear*.

Que li probi y ojo als conservadors.

.. ..

La *Gaceta* de Madrid ja ha publicat la
dissolució de la Junta de Socorros als
inundats de Murcia.

Pero lo que no han publicat ni la Junta,
ni 'l govern ni ningú, es la distribució de
fondos ni 's comptes.

¡Mala reira de Deu! Per ahont menos se
pensa salta sempre la irregularitat.

.. ..

A última hora fan corre que 'l senyor
Castelar será derrotat á Huesca.

No tingan cuydado.

Ja 's cuydará en Cánovas de que aixó no
succeheixi.

.. ..

Preparacions electorals, que han tingut
lloch á Cañete, provincia de Cuenca:

«José Marin ha sido asesinado en su
casa al extender el acta notarial de los in-
terventores.»

Aixó es una engravació de la máquina
electoral que ha fet una desgracia.

.. ..

Lo jefe del exercit del Nort ha sigut cri-
dat á Madrid a pressuradament.

¡Ep! ¡No hi ha pas foch á la bardissa!

.. ..

El Pueblo Catalan ha sigut denunciat
novament.

Interin sentim lo percans del company,
nos posém en remull nosaltres.

.. ..

En Sagasta ha fet un discurs pariant de
la immoralitat electoral del govern.

Y rahó que tenia.

Igual que 'ls conservadors quan ho es-
plicavan á n' ell.

¿Quanta comedia, válgam Santa Poli-
tica!

.. ..

Aquestos dias un periódich local torna
á remenar las porquerias y 'ls abusos que
passan en la presó de Barcelona.

Igual que si produqués en desert.

Pe 'ls empleats, ey!

.. ..

Avans de ferse las elecciones ya se sab
qui será diputat.

La voluntat nacional aviat farà com las
religions: se manifestará per miracles.

La inspiració divina será cambiada per
la inspiració ministerial.

.. ..

Pe 'ls quartels de Madrid no sé quinas
cosas diuhen que va haberhi de descon-
tents entre las tropas, á conseqüencia de
lo qual se instrueix sumaria.

¿Quina olor de socarrim!

.. ..

Si algú pot averiguar lo que passa á
Cuba ja pot quedarho per ell tot sol, que
lo qu' es de publicarho, ja 'ns ne guarda-
riam.

Per lo que 's *deixan dir* los periódichs,
lo capellá 'm flich si ningú 'n pot treure
res de net.

Y en prou feynas de brut.

.. ..

Qualsevol y qualsevolga que sápigá do-
nar rahó de ahont ha anat á parar en Ruiz
Zorrilla d' ensá que ha sortit de Suissa,
que vagi á Madrid, se fiqui á qualsevol
casa gran de arrossayres, y li donarán
algo de trobas.

Lo govern sembla que per ara no troba
rastre.

Be, home, ja vindrá dia que ho sabrán
del cert.

.. ..

Es cosa qu' espetarra llegir lo catálech
de máquinas infernals que diuhen que 's
fabrican als Estats-Units.

Un barret, una sabata, un tros de carbó,
de sucre, una fruyta, qualsevol cosa, la
preparan de modo que puga fer rebentar
á mitja humanitat ab un estornut.

Ab tal motiu als conservadors no 's arribava la camisa als genolls.
Ni á mi las calzas al clatell.

.. ..

En un discurs ha dit en Romero Robledo que 'l partit conservador apelaria als procediments de forsa si aixís li convenia. Ja ho crech que li convé.
Ves com podria guanyar las eleccions...

.. ..

Se 'ns ha suplicat la inserció del següent avis:

«A los amantes del Libre-pensamiento

»La Union Fraternal Ibérica de Libre-pensadores de Gracia, pone en conocimiento de los amantes del libre-pensamiento, que dicha Union ha acordado que todos los domingos primeros de mes, recibirán iniciaciones desde 9 á 11 de la mañana, en el Colegio Laico de la calle del Progreso, núm. 42, pral., de la mencionada villa, como tambien toda clase de consultas respecto á la institucion.
»Por la Union.—E. Serra.»

.. ..

Es cosa que n' hi ha, no per llogarhi cadiras, sino per tirarhi tronxos de col, ab los candidats á pares de la patria.

Aquí teniu al partit possibilista y al senyor Castelar. Lo partit acorda 'l retrahiment, pero com lo *Horito* no sabia com ferho sense poguer jugar á diputat xerramecajant de tant en tant, no s' entent de rahons y 's presenta candidat per Huesca.

Altres radicals també 's troban per aquestos mons de Cánovas que aconsellan lo retraiment per una part, y per l'altra buscan vots.

¡Se coneix que dona l' ofici de fernos felissos!

Y aixó que 's fa de franch.

.. ..

En las llistas electorals de Madrid figuran onze mil electors.

Y segons tots los cálculs mes aproximats deurian figurarhi trenta cinch mil.

¡Y 'ns vindrán á parlar d' en Canonje ó de Meriin per jochs de mans!

Aquí teniu lo govern de las conservas que ab mes facilitat que no 's fa un estornut, escamoteja vint y quatre mil electors.
¡Viva la gracia!

.. ..

Ni Cristo que entenga las disidencias y barallas dels esquerrans.

En Martos fuig d' en Serrano, en Montero d' en Becerra, en Moret d' en Balaguer, y 's espanyols de tots plegats.

¡Tant units qu' estarian si s' haguessen pogut enfilar al pressupost!

Com la política no mes pateix del ventrell...

.. ..

A Madrid se tracta de demanar l' indult de un periodista.

Ca, homes, temps perdut.

Si 's tractés de algun lladre, assassino ó carlí, fora bon xich mes fácil.

Pero ¡un periodista!
¡Uix! que 's pudreixi per las presons, que 's mori, que 's rebenti.
¡Fa que sí, gent del ordre y de las pelats!

.. ..

Mostra al natural de un arcaide conservador.

Lo de Aranda, además de arcaide es estanquer, bacallaner, adroguer y barata-paellas.

Ve la setmana santa y enjega un ordeno y mando fent tancar tots los establiments del poble.

Y vetaquí que com ell sol tenia obert, va fer un bonich negoci.

¡Veyéu si son espavilats y aixerits alguns conservadors!

¡No mes los falta parlar!

Per fi ja no tot son carlinadas per las tronas.

Ja ha comensat l' Esperit Sant á inspirar á sos lassarillos en favor de la conservaduria-mestissista.

En un sermó fet lo diumenje de rams en una iglesia de Valladolid, lo predicayre va deixar de ficarse en res de Jesucrist ni María Santíssima y passá á fer un discurs polítich-electoral recomanant al feligresos que votessin las candidats del govern, que eran los millors.

Tal fou lo sermó, que al sortir de la iglesia va inspirar á un devot la següent quarteta, que va deixar escrita en llettras grossas á la taxada de la casa de Deu:

«Hoy, domingo de las palmas,
bajo estas naves oscuras,
no se han salvado las almas,
sino las candidaturas.»

Quan dich jo que 'l nostre clero es bo per tot!

Lo millor dia 'l veurém com desde la trona anuncia alguna casa de punxas y dipòsits de cordons.

.. ..

A Figueras ja s' ha verificat un enterro en lo nou cementiri civil allí establert.

Lo cadavre del lliure-pensador Marti March, ha sigut lo primer en ocupar aquell fúnebre lloch que ja no podrán deshonrar las intolerancias religiosas.

L' enterro, purament civil per voluntat expressa del que habia ja deixat de ser, fou numerosíssimamentacompanyat baix molts conceptes, pronunciantse en lo cementiri alguns discursos que conmgueren notablement y entussiasmaren á la concurrencia.
¡Avant y fora lo lliure pensament!

Los corbs se revolcan ja pe 'l fang al veure que se 'ls acaba lo menjar de la carn del morts.

.. ..

Aixó de las moltes plujas no es pas dolent per tothom.

Pregúntinho á un tal mossen Oso, capellá de Tortosa, que ab dos companys mes

de sotana y mes de un parell de dotzenas de feligresas joves y guapas, se n' anavan per aquells camps de Deu á buscar la perduda y per posarse á ploure se refugiaren en la hereta de Joaquim Aragonés, partit dels Reguera, abont després de la indispensable brometa entre 'ls tres pastors y las vintivuyt ovelletas s' entaxonaren en tres tartanas com arengadas al barril y casi uns sobre altres, ab tot y que ja era bastant entrada la nit.

Mireus que te molta cua aixó del celibat eclesiástich, que sempre se 'l troba barrejat y opretat ab faldillas.

.. ..

Per molts dels pobles que fan soroll quan Deu *ressuscita*, dispáran tiros ab bala.

Natural.

La polvora y la relligió son cosinas germanas.

.. ..

La funció del Dijous Sant en Alicante va tenir un episodi que prou valia un ralet mes d' entrada.

Mentres un abad estava fent las sevas feynas católicas en l' altar major, posant lo cos de Deu á la boca d' una quanta ganapias que 's desdejunavan ab tan espiritual esmorsar, salta un tal canonge Miravete y ciri en má amensassa al que donava aliment á las ánimas posantse á baladrejar y dihenthi *camalla* y altres piadosas paraulas per l' estil.

Si no intervé l' autoritat á temps, alló acaba á cops de ciris y á bonetadas.

L' escándol fou gros.

¡Ay senyor! jo fora capás d' anar á missa si pogués veure tals funcionis!

EPIGRAMAS

Deya l' heréu Bartoméu
á sa rebina hortelans:
—La vostre burra, Joana,
sempre brama quan me veu.—
Al sentir di aixó al heréu,
ribent ella, contestá:
—No 'n fassis cas, aixó ho fa
quan hi ha un burro prop seu.

RICH NAPRAT

GEROGLIFICH

Homero
I G I
G
o o o
P L
u t l' m
O R
T q e e
O N
E G I
t

VELLARA

SOLUCIONS

Á LAS CADORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARABAS: — 1.º Mas-co-la.
2.º Pal-ma.